

НОВЕ КЊИГЕ

Професор Лав А. Солоцко. **ОСНОВИ ФОТОГРАМЕ-**
ТРИЈЕ. I део фотограметријски апарати за снимање и те-
ренски радови. 6 свеска у издању библиотеке „Геометар“
VIII+184 стр., 108 слика, Београд 1937 год. Цена 50 дин.
у повезу 60 дин.

У овој години поред књиге инж. *А. Костића* и инж. *Н. Свечникова*, која је посвећена основним питањима теорије грешака (I део), без чијег темељитог познавања није могуће извести и правилно организовати ма какав геодетски рад, библиотека „Геометар“ даје својим читаоцима књигу проф. *Л. А. Солоцког*, у којој ће се они упознати са основима фотограметријског начина снимања, начина, који је почео играти важну улогу за геодетске радове тек после светског рата и чија се практична примена из године у годину све више шири. Примена фотограметрије игра све већу улогу готово у свима областима државних, јавних и приватних техничких радова: урбанизму и катастру, грађевинским радовима, архитектури и археологији, агрикултури, општој географији и чак и медицини и криминалистици, не помињући већ снимања у војне сврхе, где ваздушна фотограметрија претставља у многим случајевима једини погодан начин.

Писац књиге, проф. *Л. А. Солоцко*, као професор руске високе школе већ одавно ради на питањима из области фотограметрије. Предавао је овај предмет више година на култур-техничком факултету у Русији и имао је прилике у иностранству да уђе у практичне стране новог начина снимања из ваздуха у Сирији као инспектор тамошњег катастра, а код нас — при раду као руковалац претходних мелиорационих радова у б. Генералној дирекцији вода.

Проф. *Л. А. Солоцко* већ је штампао 1927 год. на нашем језику у издању Министарства пољопривреде и вода једну своју расправу о „примени авионског снимања за извршење претходних мелиорационих радова у вези са снимањем Скопског поља“.

У предговору своје нове књиге, писац између осталог, вели следеће:

У свој програм Библиотека Геометар је за 1937 год. унела издање књиге о основима фотограметрије, овој новој грани геодезије, која се већ развила у самосталну дисциплину.

Од свршетка светског рата њено развијање је ишло циновским корацима. Непрекидно се стварају нове конструкције инструмената и апарата за њену примену. Готово на свим странама се врше испитивања њених метода и практична примена на сваковрсним снимањима, која обухватају

много милијона хектара. На многим високим техничким школама основане су самосталне катедре за фотограметрију. У Русији постоје три Геодетска Института (Више геодетске школе) а у два — у Москви и Харкову — створени су факултети за фотограметријску струку. У свим цивилизованим државама образована су фотограметријска друштва (у нашој је земљи фотограметријско друштво основано 1935 год.) која су здружена у Међународном савезу, чији је главни циљ, — проучавати ову грану геодезије, пратити њен развитак и потпомагати га.

У вези с тим, множила се стручна литература о фотограметрији. Редовно излазе, готово на свим европским језицима, часописи посвећени само фотограметрији, а које у већини издају Фотограметријска друштва. Издате су многобројне и обимне књиге; у једнима су систематски приказане теорија фотограметрије, основе конструкција фотограметријских инструмената и апарата и њихова примена у пракси, а у другима реферисано је о резултатима опширних радова са применом терестричке- и аеро-фотограметрије. Чланци многобројних стручњака, који се баве теоријом и праксом фотограметрије, броје се на хиљаде.

Под оваквим околностима обрада овакве опширне материје претставља озбиљан задатак, утолико више, што у нашој држави не постоје институције, које би систематски прикупљале стручну литературу из фотограметрије, а у колико ова литература постоји у неким библиотекама то иста за незванична лица није увек на расположењу.

Обимност материјала, и вероватно велики материјални издаци нису дозволили, да целокупна област фотограметрије буде приказана у једној њизи. Зато је она подељена у два дела: у првом делу, који сада излази, ушле су основе теорије фотограметријског снимања (терестричког и ваздушног), опис одговарајућих инструмената и апарата и практична примена тог снимања. За други део су одвојени: теорија и пракса израде планова и карата са описом одговарајућих прибора, као и оцена тачности коначних резултата фотограметријског снимања у различитим његовим облицима.

У свом излагању писац се је постарао, да што више упрости и избегне, у колико је ово могуће, употребу више математике. Ипак материја тражи од читалаца дубље познавање математичких дисциплина. Из истих разлога, да буде што јасније и приступачније ширим професионалним круговима, писац се није устручавао да понавља на многим местима књиге једна те иста основна и главна начела теорије и праксе, осветљујући их са различитих страна а у вези са питањима праксе.

У уводу књиге су разјашњени у главним цртама, — терминологија предмета, основни појмови и принципи.

Први одељак је посвећен основним деловима фотограметријских апарата за снимање.

Терестричкој фотограметрији додељено је место, одвојено од ваздушне фотограметрије. У другом одељку се налази опис најглавнијих типова фотоапарата, а у шестом је дат преглед свих операција, везаних за теренски рад при терестричкој фотограметрији.

Ваздушној фотограметрији посвећени су III, IV и VII одељак, где су у III IV описани савремени типови фотоапарата са њиховим конструктивним детаљима и редом функционисања, а VII део говори о практичној примени ваздушне фотограметрије за снимање различите тачности.

Најважнији део теорије фотограметрије, који се односи на одређивање елемената унутрашњег и спољашњег оријентисања, садржи V одељак.

На крају књиге је наведена литература, која је коришћена при изради књиге, или коју би требало читалац да има при руци ради евентуалног разјашњења појединих питања, која не стоје у непосредној вези са фотограметријом и према томе нису детаљно разрађена у књизи...

Ка овоме можемо додати да књига обухвата 192 штампане стране, богато је илустрована са 108 слика, које у многим олакшавају разумевање текста и дају јасну претставу о савременим типовима фотограметријских инструмената.

Цена књизи је 50 динара, а у повезу 60 динара.

Скрећемо пажњу читаоцима да при набавци књиге директно из библиотеке „Геометар“ (инж. Живковић, Адмирала Гепарта ул. бр. 68) постоји попуст од 10% и не плаћа се поштарина; у том случају цена књиге броширане је 45 дин., а у повезу 54 динара.

У.

РАД УДРУЖЕЊА

РАД ГЛАВНЕ УПРАВЕ. — Главна управа нашег удружења имала је своју редовну седницу дне 8 августа т. г. у просторијама Катастарске управе у Београду. Седница је трајала од 9 до 12 и од 14 до 17 часова. На овој седници претресана су два врло важна питања, која интересују наш стадеж, а то су: 1) измена Правилника о паушалном теренском додатку и 2) установљење нових буџетских места за геометре у ресору Министарства финансија. Главна управа је оба питања свестрано размотрала и донела закључак, да се предузму сви потребни кораци на надлежним местима, да се оправдани захтеви нашег стадежа задовоље.

У погледу измене Правилника о паушалном теренском додатку за геометре на радовима новог мремера Главна управа је одмах после

Позив. — На предлог уредништва главна управа нашег удружења решила је на својој седници дне 8 августа т. г., да се у будуће гласник доставља на појединачне адресе наших чланова и претплатника, да би се у будуће избегле рекламације у погледу доставе листа. Одлучено је, да се позову све секције и одељци, да у року од месец дана на адресу уредништва доставе спискове својих чланова, којима треба гласник достављати *са тачно означеном адресом*. Према овоме нека се сваки постара, да својој секцији односно одељку пријави тачну адресу и да у будуће свако сам води бригу о томе, да се промена адресе пријави изравно уредништву. У противном уредништво неће бити одговорно за случајеве, ако се гласник погрешно или уопште не достави. *Секције и одељци нека спискове са тачним адресама уредништву доставе најдаље до 1 октобра 1937 год.*

УРЕДИШТВО

ШАЉИТЕ НАМ СЛИКЕ из геометарског живота. — Из године у годину већина геометара налази се преко лета на теренским радовима, било на радовима детаљног премера, триангулације, нивелмана, одржавања, било на градњи путева и жељезница или на разноврсним радовима у цивилној пракси. При томе геометри бораве у многим лепим крајевима и пролазе често романтичне и непроходне пределе наше отаџбине. Геометри за време теренских радова на своме службеном послу, а много пута и у приватном животу преживљују прилике и моменте, које би требало овековечити и на њих очувати успомену. За ово постоји више начина, али је најлепша и најизразитија можда успомена путем слике. Лепи фотоснимци на терену и у канцеларији у кући и у друштву најбоље ће нам очувати успомене на најинтересантније моменте у животу и раду и даће доказа о великом прегнућу и напорима нашег сталежа на културном делу које геодетска струка пружа народу и отаџбини.

Зато је одлучено да се у нашем гласнику доносе слике о раду и животу наших колега на терену уз кратке notiце, које ће поједине снимке објаснити. На овај начин мисли уредништво у догледном времену прикупити довољан број клишеа, да би се о згодној прилици могао издати геометарски алманах. Зато позивамо све наше колеге да уредништву шаљу добре и интересантне снимке из прилика и моментата о своме животу и раду, те да уз сваки снимак напишу кратку notiцу, која ће дати опис слике.

Верујемо у свестрану сарадњу наших колега на одржавању рубрике „из геометарског живота“, јер ће тиме помоћи стварање геометарског алманаха, и тако ће сами сликом и писаном речи поставити споменик своме раду и животу.

Зато: *Шаљите нам слике из геометарског живота.*

УРЕДИШТВО

ГЕОМЕТАРСКО ОДМОРИШТЕ „ФРУШКА ГОРА“. — Извор материјалних сретстава за подизање геомтарског одморишта у Фрушкој Гори предвиђен је од имовине секције, прикупљеног новца од продаје карата и од добровољних прилога. Грађевински одбор новосадске секције прихватио је предлог, да се уписани прилози могу плаћати у обrocима, те је у овом смислу упутио позив колегама.

Акција подизања геомтарског одморишта наишла је на врло леп пријем како код кродаје карата тако и код уписивања и уплате прилога.

Користимо стране нашега гласника да објавимо имена досадањих приложника, који су уписали као прилог ниже означене своте:

Пин Паја, овл. цив. геом., Петровград . . .	Дин. 10.000.—
Булат Едо, овл. цив. геом., Ст. Бечеј	„ 500.—
Мартинић Славко, овл. цив. геом., Н. Сад	„ 500.—
Пивк Леополд, цив. геом., Нови Сад	„ 500.—
Видак Стеван, овл. цив. геом., Н. Сад	„ 500.—
Инж. Штрас Лав, овл. цив. геом., Суботица	„ 300.—
Живанчевић Будимир, к. геом., Н. Сад	„ 200.—
Јонке Карло, кат. геом., Н. Сад	„ 200.—
Кужник Мате, кат. геом., Н. Сад	„ 200.—

Укупно Дин. 12.000.—

Продајом карата „Одмориште“ досада завидан успех постигао је колега Милан Стајић, који је распродао међу својим познаницима и пријатељима 1000 комада картица.

Обраћамо се колегама да нас помогну продајом припослатих карата, а исто тако молимо колеге да својим прилогом ма и најмањим помогну ову акцију новосадске секције.

Приложницима изричемо овим путем нашу најискренију захвалу.
Новосадска секција

ВЕСТИ

ПОСТАВЉЕЊА :

Указом Краљевских Намесника, а на предлог Министра просвете, постављени су:

На Техничком факултету у Београду за доцента са правима чиновника IV положајне групе 1 степена, Дражић инж. Милан, доцент истог факултета, чиновник IV положајне групе 2 степена;

На Техничком факултету у Загребу за ванредног професора са правима IV положајне групе 2 степена, Хорват инж. Стјепан, контрактуални наставник истог факултета.

ПЕНЗИОНИСАЊА. — У име Његовог Величанства Краља Петра II, указом Краљевског Намесништва, на предлог Министра финансија пензионисан је Фран Шетина, саветник министарства 4 групе 1 степена.

УНАПРЕЂЕЊА. — У име Његовог Величанства Краља, Краљевски Намесници, указом број 25544/V од 18 јуна 1937 г., а на основу § 49 тач .1, 103 тач. 1 и 346 Закона о чиновницима, унапредили су: у Катастарској управи у Бијељини, за вишег катастарског инспектора 5 положајне групе Куншнер Ивана, вишег катастарског геометра 6 положајне групе; у Катастарској управи у Камнику, за вишег катастарског геометра 6 положајне групе Тигл Карола, катастарског геометра 7 положајне групе; у Катастарској управи у Слав. Пожези, за вишег катастарског агронома 6 положајне групе Милашевић Еугена, катастарског агронома 7 положајне групе; у Катастарској управи у Смед. Паланци, за катастарског геометра 7 положајне групе Цика Стјепана, катастарског геометра 8 положајне групе.

Одлуком Министра финансија бр. 22900/V од 11 јуна 1937 г., а на основу §§ 49 тач. 1, 103 тач. 1 и 346 Закона о чиновницима, унапређени су: за катастарског геометра 8 положајне групе Стајић Милан, катастарски помоћни геометар 9 положајне групе Министарства финансија — Одељења катастра и државних добара; за катастарске геометре 8 положајне групе Катастарске управе у Пожаревцу Фогл Мартина, у Битољу, Поповића Душана и Мулабдића Неџиба, у Добоју Светличића Војислава, у Шибенику Симића Бошка, катастарске помоћне геометре 9 положајне групе истих управа.

У име Његовог Величанства Краља, Краљевски Намесници, указом број 25543/V од 18 јуна 1937 г., а на основу § 49 тач. 1, 103 тач. 1 и 346 Закона о чиновницима, унапредили су Хоџића Ејуба, катастарског геометра 8 положајне групе Катастарске управе у Зеници за катастарског геометра 7 положајне групе исте управе.

ПРЕМЕСТАЈИ. — У име Његовог Величанства Краља, Краљевски Намесници, указом број 25546/V од 18 јуна 1937 г., а на основу § 99 тач. 1 и 103 тач. 1 Закона о чиновницима, преместили су Вашку Владимира, вишег катастарског инспектора 5 положајне групе Катастарске управе у Бос. Градишци у Катастарску упртву у Бањој Луци, по молби.

У име Његовог Величанства Краља, Краљевски Намесници, указом број 25545/V од 8 јуна 1937 г., а на основу § 99 тач. 1 и 103 тач. 1 Закона о чиновницима, преместили су Гризогона Бернарда, вишег катастарског геометра 6 положајне групе Катастарске управе у Пожаревцу у Катастарску управу у Сплиту, по потреби службе.

Одлуком Министра финансија бр. 22899/V од 11 јуна 1937 г. а на основу § 99 тач. 1 Закона о чиновницима премештини су: у Катастарску управу у Биограду на Мору Маринковић Сава, катастарски помоћни геометар 9 положајне групе Министарства финансија — Одељења Катастра и државних добара, по потреби службе; и у Катастарску управу у Загребу за околину, Лазић Мика катастарски помоћни геометар 9 положајне групе Министарства финансија — Одељења катастра и државних добара по потреби службе.

Одлуком Министра финансија бр 19760/V од 11 јуна 1937 г., а на основу § 99 тач. 2 Закона о чиновницима премештен је Барбалић Пећар, катастарски геометар 8 положајн групе Катастарске управе у Сењу у Катастарску управу у Крку по молби.

НОВА КАТАСТАРСКА УПРАВА. — На основу § 32 Закона о организацији финансијске управе Министар финансија донео је под бројем 16618/V од 12 јула 1937 г. решење, да се из досадашњег подручја Катастарске управе у Крању издвоји подручје среза Шкофја Лока, и да се за ово подручје, односно за подручје Пореске управе у Шкофји Локи, оснује нова Катастарска управа са седиштем у Шкофји Локи, Дравске бановине.

НОВИЈЕ СТРУЧНЕ КЊИГЕ

- 1) Проф. Лав А. Сопоцко: *ОСНОВИ ФОТОГРАМЕТРИЈЕ* I део, фотограметријски апарати и теренски радови. У издању библиотеке „Геометар“ 6 св. 184 страна и 108 слика. Београд 1937. Цена 50.— дин., у повезу 60.— дин.
- 2) Проф. инж. Ст. Недељковић: *ГЕОДЕТСКА ВЕЖБАЊА* I део, инструменти и теренски радови. 285 стр. и 160 слика. Београд, 1936. Цена 40.— дин.
- 3) Фрањо Омерзу, саветник Мин. финансија: *ПРИРУЧНИ АЗБУЧНИ РЕГИСТАР*. 320 страна. Издање састављача. Београд, 1937 године. Цена 110.— дин.
- 4) Инж. Никола С. Свечников и инж. Александар Ј. Костић: *РАЧУН ИЗРАВНАЊА*. I део. Теорија грешака. 150 страна. Издање библиотеке „Геометар“. Београд 1937. Цена 40.— дин.
- 5) Инж. Александар Ј. Костић и инж. Никола С. Свечников: *НИВЕЛ-МАН*. 504 стране. Београд 1936. Цена 120.— дин. Наручбе код писца, Адм. Гепрата бр. 68.
- 6) Инж. Александар Ј. Костић и инж. Никола С. Свечников: *ГЕОДЕЗИЈА*. Тригонометријска, полигона и линијска мрежа. 482 стране. Цена 150.— дин. Поручбине код писца, Адм. Гепрата бр. 68.
- 7) Мелентијевић Владислав, геометар: *ТАБЛИЦЕ ЗА РЕДУКЦИЈУ КОСО МЕРЕНИХ ДУЖИНА НА ХОРИЗОНАТ*. Цена 40.— динара.

БИБЛИОТЕКА ГЕОМЕТАР

Има на продају следеће књиге:

- 3 свеска: *Ректификација и употреба геодетских инструмената*. Цена 25.— динара.
- 4 свеска: *Инструменти за израду планова и рачунање површина*
 Цена 30.— динара.
Геометарски годишњак за 1934 год. Цена 20.— дин.
Геометарски годишњак за 1935 год. Цена 20.— дин.
Геометарски годишњак за 1936 год. Цена 20.— дин.
Геометарски годишњак за 1937 год. Цена 20.— дин.

Поручбине код: Инж. Ил. Живковић, Београд, Адмирала Гепрата 68.

Власник за Главну управу Удружења геометара и геодета **Стеван Видак**, овлашћени цивилни геометар, Нови Сад, Трг. Кнегиње Зорке 16
 За редакцију одговара, **Кужник Мате**, кат. геометар, Нови Сад (Катастарска управа).

Штампарија Дунавске бановине, Нови Сад, Ђуре Јакшића ул. 14
 Телефон 27-81. (Управник Д. К. Тодоровић) 1658-37

ОРГАНИЗАЦИЈА УДРУЖЕЊА ГЕОМЕТАРА И ГЕОДЕТА
КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Главна управа, Београд, Адмирала Гепрата 68.

Секција Београд. — Адмирала Гепрата 68. Са одељцима: Бољевац, Деспотовац, Доњи Милановац, Зајечар, Јагодина, Кучево, Краљево, Краљево село, Крушевац, Неготин, Параћин, Петровац на Млави, Ражан, Рековац, Салаш, Свилајнац, Соко Бања, Трстеник, Житковац и Ниш.

Секција Југ са одељцима: Тетово, Скопље и Битољ.

Секција Нови Сад, Краља Петра ул. 43 (Катастарска управа) са одељком Суботица (Катастарска секција за нови премер).

Секције: Сарајево, Сплит, Љубљана, Загреб.

ИСПРАВАК штампарских грешака у трећем броју Гласника.

1) У последњем реду обрасца „прилог к страни 149” $x'_{\circ} = 8681,54$ треба исправити: $x'_{\circ} = 8671,54$.

2) На страни 153, коначно оријентисани угао φ за \triangle Клачине треба исправити на $116^{\circ}41'42''$.

3) На страни 165 други ред одоздо разломак $\frac{7}{4} \frac{528625}{864125}$ треба исправити на $\frac{7}{4} \frac{528125}{864125}$

4) На страни 178 петнаести ред одоздо место „ситних” треба „сталних”.

5) На страни 178 трећи ред одоздо место „оница” треба „жица”.